

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@elementnl.nl>
Datum: Thu, 16 Jan 2025 12:48:23 +0200
Aan: "REG2027" <REG2027@acm.nl>
Onderwerp: Schriftelijke input klankbordgroep REG2027

LET OP: Deze e-mail is afkomstig van buiten de ACM. Klik niet op links of open geen bijlagen, tenzij u de afzender herkent en zeker weet dat de inhoud veilig is.

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van de klankbordgroep REG2027 van 16 december 2024 ("KBG-01"), waar Element NL vertegenwoordigd werd door de heer [REDACTED] en ondergetekende, hebben wij een aantal zorgen met betrekking tot de gepresenteerde uitgangspunten. Wij danken u voor de mogelijkheid deze schriftelijk kenbaar te maken.

Daarnaast zijn er in de bredere context, zoals de modellen rondom gasleveringszekerheid en de investeringsplannen, een aantal punten die Element NL graag in de komende klankbordgroepen wil bespreken. In de rest van deze brief gaan we daar puntsgewijs doorheen en we verwijzen ook naar de eerdere reactie die Element NL heeft gegeven op de consultatie van de ACM (brief van 15 november 2023).

1 Een methodiek voor alle netbeheerders

Een van de uitgangspunten van de ACM is dat er een voorkeur is voor een methodiek voor alle netbeheerders (KBG-01; slide 8 en 9). Gezien de grote verschillen tussen elektriciteit en gas en tussen TSO en DSO is dat volgens Element NL niet verstandig. Het legt ook onnodige tijdsdruk op het methodebesluit voor TenneT en de DSO's. Op een aantal vlakken is ook de Europese regelgeving anders en zijn de marktomstandigheden compleet verschillend. Gas bevindt zich in een afbouwfase terwijl er aan de elektriciteitskant heel veel geïnvesteerd moet worden. Bij GTS is bijvoorbeeld sprake van veel internationaal (zowel entry als exit) gastransport, dit in tegenstelling tot de andere netbeheerders. De voorgestelde verschuiving (KBG-01, slide 7) naar vooraf toetsen is met name voor TenneT/DSO's van belang, maar niet voor GTS.

Wij zijn een voorstander van een precieze methode die recht doet aan de verschillen. Voor wat GTS betreft zijn dit namelijk zaken die in een kleine kring spelen met mensen die de materie kennen en naar ons oordeel daarom goed kunnen omgaan met een precieze methode.

2 Benuttingsrisico en subsidie

Element NL heeft herhaaldelijk aangegeven dat ze het niet eens is met het feit dat het benuttingsrisico van het GTS-netwerk volledig bij de gebruikers ligt. Helaas heeft het CBb in zijn uitspraak van 4 juli 2023 bevestigd dat het risico niet bij GTS ligt. In de brief van 15 november 2023 heeft Element NL de suggestie gedaan om te kijken naar andere alternatieven. In de klankbordgroep van 16 december 2024 is hier door de ACM niet op teruggekomen. Element NL zou graag expliciet van de ACM horen welke mogelijkheden de ACM heeft bekeken en wat de vervolgstappen zijn.

3 Statische efficiëntie en benchmark

Onder de Europese regelgeving mogen alleen de efficiënte kosten van GTS vergoed worden. In het verleden heeft de ACM een benchmark uitgevoerd om de statische efficiëntie van GTS te bepalen. De laatste benchmark (TCB18) is vanwege een aantal gebreken door het CBb afgekeurd waardoor de ACM de efficiëntie van GTS op 100% heeft vastgesteld.

Het principe van een benchmark is echter niet door het CBb afgekeurd. Element NL vindt een benchmark, mits goed uitgevoerd, een uitstekend middel om de statische efficiëntie van GTS vast te stellen. Element NL is dan ook verheugd dat onder de nieuwe Europese regelgeving ACER de opdracht heeft gekregen om een benchmark te doen op de Europese TSO's. ACER is daar inmiddels mee begonnen maar deze benchmark zal niet op tijd klaar zijn om te gebruiken voor GTS voor REG2027. Dit betekent dat er voor REG2027 een alternatief gevonden moet worden, maar Element NL hecht er wel aan dat het principe van de benchmark blijft bestaan en ook in volgende reguleringsmethodes wordt toegepast. In het verleden heeft Element NL onder andere de suggestie gedaan om de prestaties van GTS met zichzelf in de tijd te vergelijken.

4 Gebruikte modellen en aansluiting bij investeringsplannen

De energiemarkt is aan grote veranderingen onderhevig en dit heeft impact op de regulering. Voor GTS gaat het dan onder andere om het bepalen van de versnellingsfactor. Tevens heeft de ACM de verplichting om de langetermijntariefontwikkeling in kaart te brengen.

Om dit goed te doen, is het belangrijk om een transparant energietransitiemodel te hebben van de verwachte ontwikkelingen en dat het voor gebruikers mogelijk is om input te leveren voor het model. Tevens is het belangrijk om consistent hetzelfde model te gebruiken, zowel bij de investeringsplannen, het bepalen van de leveringszekerheidsparameters en het methodebesluit.

Volgens Element NL is het model dat gebruikt wordt door de netbeheerders voor het ontwikkelen van de investeringsplannen het juiste startpunt. Dit wordt uitgebreid geconsulteerd en is voor de gebruikers begrijpelijk. Het zou volgens Element NL goed zijn als deze basis ook gebruikt wordt voor het bepalen van de leveringszekerheidsparameters en voor het methodebesluit. Dat lijkt Element NL beter dan dat er steeds een ander model gebruikt wordt, zoals door het de ACM voorgestelde I13050 model (KBG-01, slide 27).

Een consistent model is ook belangrijk voor de gebruikers om bijvoorbeeld investeringsplannen van GTS te toetsen. Momenteel is onduidelijk op basis van welke langetermijnaannames GTS bepaalde investeringen doet (bv. in de Peakshaver). Aangezien het investeringsplan het enige aangrijpingspunt is voor gebruikers om investeringen van GTS te toetsen, is het zeer belangrijk dat er overeenstemming is over de onderliggende langetermijnscenario's.

5 Energiekosten en incentives

Op dit vlak heeft Element NL in de brief van 15 november 2023 een aantal suggesties gedaan. In het kader van de efficiëntie en incentives van GTS, zou Element NL hier graag met de ACM over in discussie gaan. In de kern worden de energiekosten van GTS bepaald door het volume van elektriciteitsverbruik en de prijs van elektriciteit. Het volume kan GTS beïnvloeden door steeds de meest efficiënte kwaliteitsconversie-assets in te zetten en het transport optimaal te doen. In de nieuwe methodiek zou het toetsen van het efficiënt inzetten van assets een onderdeel moeten zijn.

6 Risicopremie WACC

Een groot gedeelte van de GTS-inkomsten (~ 80%) is tegenwoordig op basis van nacalculatie. Het gaat dan om de Capex (nacalculatie CPI en RfR) en energiekosten. Element NL vindt het terecht dat deze kosten worden nagecalculeerd, omdat GTS daar geen of nauwelijks invloed op heeft. De vraag is of door deze nacalculatie ook het risico voor GTS verder is afgenomen en dat daarom ook de WACC omlaag moet worden bijgesteld. Wij stellen voor dat deze vraag expliciet onderdeel is van de onderzoeksopdracht aan de externe consultant.

Element NL zal de komende klankbordgroepen aanwezig zijn en de standpunten nader toelichten.

Met vriendelijke groet / Best regards,

Legal advisor

Gebouw New Babylon, Anna van Buerenplein 41, 2595 DA DEN HAAG
T +31 70 - [redacted] | [redacted]@elementnl.nl | www.elementnl.nl